

Preventie is ook onze zorg

In een reeks informatiekaarten legt de NZa via praktijkvoorbeelden uit welke regels ruimte bieden voor preventie-initiatieven in de zorg. Een voorbeeld van preventie leest u in de achtste informatiekaart.

Ultra High Risk-therapie (UHR)

Voorbeeld van preventie in de geestelijke gezondheidszorg (ggz)

Psychoses en vroegsignalering

Een psychose betekent dat iemand zijn of haar grip op de realiteit kwijt is. Iemand ziet dingen die er niet zijn of houdt vast aan (niet kloppende) overtuigingen. Een psychose heeft meestal een lange aanlooptijd.

Psychotische klachten ontwikkelen zich vaak al in iemands adolescentie. Vaak melden mensen zich dan ook al vroeg, met depressie- en/of angstklachten bij de ggz. Hierdoor kunnen zorgaanbieders **vroegtijdig signaleren** of er risico's zijn voor psychoses.

Ultra High Risk (UHR) criteria en preventieve interventie

De UHR-criteria zijn een manier om het risico op een psychose vroeg aan het licht te brengen. Om deze criteria inzichtelijk te krijgen moet iemand die zich aanmeldt voor behandeling in de ggz een vragenlijst invullen. Deze vragenlijst bestaat uit 16 vragen. Bijvoorbeeld over het horen van stemmen of over beangstigende gedachten. Als iemand 6 of meer vragen met 'ja' beantwoordt, volgt een gesprek met een psycholoog. Hieruit kan blijken dat deze persoon een hoog risico heeft om een psychose te ontwikkelen. De psycholoog start dan een preventieve interventie. Samen met de psycholoog bepaalt de patiënt de doelen voor de behandeling. De behandeling richt zich op bewustwording en het testen van de waarnemingen en beoordelingen van de patiënten.

Op dit moment werken in Nederland verschillende zorgaanbieders met de UHR preventieve interventie. Ook zorgaanbieders in andere landen, zoals Australië, zetten deze therapie in. Op middellange termijn **voorkomt de inzet van de UHR preventieve interventie 40% van de psychoses.**

Wanneer is preventie ook zorg?

Zowel geïndiceerde- als zorggerelateerde preventie zijn vormen van zorg. Geïndiceerde preventie kan mensen met een hoog risico op ziekte helpen om niet ziek te worden. Zorggerelateerde preventie kan mensen die al ziek zijn helpen om (verdere) complicaties te voorkomen. De UHR preventieve interventie is een vorm van geïndiceerde preventie: de therapie probeert te voorkomen dat mensen een psychotische episode ontwikkelen.

Hoe werkt de bekostiging van de UHR preventieve interventie?

Geïndiceerde en zorggerelateerde preventie binnen de ggz zijn onderdeel van de reguliere dbc-bekostigingssystematiek. Zorgaanbieders kunnen de UHR preventieve interventie via de reguliere consulten in rekening brengen.

Per 2022 gaat de gespecialiseerde ggz over op een nieuwe bekostiging, het zorgprestatiemodel. Ook hierin is ruimte voor preventie zonder aparte bekostiging. Een zorgaanbieder kan de UHR preventieve interventie in rekening brengen via de reguliere consulten. Voor meer informatie over het zorgprestatiemodel, zie www.zorgprestatiemodel.nl.

Wat kan de NZa bieden?

We werken samen met het veld aan goede en betaalbare zorg voor iedereen in Nederland. We zetten ons in om bekostigingssystemen en regels zo te maken dat we dit met elkaar waar kunnen maken. Waar nodig passen we onze systemen of regels aan bijvoorbeeld om ruimte voor preventie te bieden. Zo borgen we de invoering van waardevolle nieuwe werkwijzen. Dit doen we met input van zorgprofessionals en zorgverzekeraars. We nodigen u daarom graag uit om uw ervaringen met preventie met ons te delen.

